208. številka. V Ljubljani, v četrtek 13 septembra 1923. Leto LVI.

SLOVENSKI NAROD.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon štev. 34.
Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1·—
v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1·25
Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	V Jugoslaviji v Ljubljani	V Jugoslaviji po pošti	V inozemstvo
12 mesecev	Din 144·—	Din 144·—	Din 264·—
6 „	„ 72·—	„ 72·—	„ 132·—
3 „	„ 36·—	„ 36·—	„ 66·—
1 „	„ 12·—	„ 12·—	„ 22·—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno po nakazници.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

ZALOGA GASPARI & FANINGER MARIBOR ZTSKA TRGOVIN. VSEH VRST.

Ob začetku šolskega leta.

Zopet so zavalovile ljubljanske ulice, mladina se je vrnila s počitnic zdravih lic, veselih oči, polna dobrih sklepov in lepših nad v bodočnost. Saj gre večina za en razred naprej — in to je napredek. Mi vsi, ki gledamo sedanje razmere z nezadovoljnostjo, upamo na mladino, da bodo z njo prišli boljši časi za naš narod in državo. Nade nas včasih varajo, a zato ne smemo biti pesimisti. Ako verujemo v svojo bodočnost, moramo verovati v mladino. V njej se skriva ona energija življenja, ki bo za nami vodila usodo naroda. Naloga šole je, da jo pripravi za to našo skupno bodočnost. Šolo pa vodijo vzgojitelji, profesorji in učitelji in — lahko rečemo s ponosom — da vršé vsi v sedanjih težkih časih svojo nalogo tako, da izhaja iz naših šol **zdrava, v nacionalnem duhu vzgojena mladina.** Treba pa je, da šolo pri njenem delu podpira tudi dom — le v skupnem delu bo mogoče doseči najlepše uspehe.

Vendar — par opomb.

Pred mesecem se je vršil v Pragi mednarodni profesorski kongres, ki so se ga udeležili zastopniki vseh evropskih držav.

Prezident Masaryk, ki je bil na potovanju po Slovaškem in se ni mogel osebno udeležiti kongresa, je pozdravil zborovalce s temi značilnimi besedami:

»Ker ne morem osebno biti prisoten pri otvoritvi kongresa, pozdravljam iz daljave vse udeležence, posebno goste iz drugih držav. Vaš program, pri katerem je večina pedagoških vprašanj, je izraz sočasnih šolskih ciljev in potreb. Ni slučaj, da bo glavna točka vaših razprav pedagoška priprava srednješolskega profesorstva. **Ravno srednja šola se bo spreminjala po stopnji, do katere se države in družba demokratizirajo. Demokracija je zmaga dela,** fizičnega in duševnega dela nad aristokratičnim idealom brezdelja in gospodstva. Zdi se mi, da podajejo srednje šole starejšega tipa, ki izhajajo iz dobe aristokracije, mnogo nepotrebnega in mrtvega; tu je treba srednjo šolo prilagoditi potrebam našega življenja. To se ne pravi, da naj bo srednja šola zavod, ki nudi pripravo za t. zv. praktično življenje (trgovsko, tehnično itd.); **srednja šola ima nalogo, učiti dijaštvo misliti, pravilno misliti. Misliti se pravi delati.** Vrednost srednješolskih predmetov se ne sme ocenjevati po praktičnosti, ampak po tem, kako pospešujejo in čistijo mišljenje. Srednja šola mora posvetiti vso svojo pozornost na vzgojo, posebno na nravno vzgojo: z radostjo čitam, da bo kongres o tem posebej razpravljal. **Prava demokracija ne bo nič drugega nego politična organizacija nravne družbe** — in tu se nam nudi problem preveč enostranskega intelektualizma in vprašanje, kako naj ga premagamo. Pozdravljam poskus za **mednarodnost srednje šole.** Želim vam mnogo sreče in dobrih uspehov.«

Minister prosvete Bechyne je pozdravil kongres med drugim s sledečimi besedami:

»Ako se naj sedanje svetovne razmere izboljšajo — in jaz osebno v to verujem — **mora stati v ospredju javnih zadev kar najbolj izobražena inteligenca in cela generacija mora biti temeljito vzgojena.** V težkih časih 30letne vojne in po nji je premišljal sin našega naroda Amos Komensky o tem, kako bi se izboljšale šole. Program vaših razprav kaže, da tudi vi po težki vojni o tem premišljate, kako bi mogle šole uspešnejše vršiti svoj poklic. Ni dvoma, da mora biti učitelj strokovno temeljito pripravljen, toda pedagog postane šele tedaj, ko je njegovo delo proniknjeno z **nravnimi ideali človeštva.** Tudi srednja šola bi nudila svojemu dijaku premalo, če bi ga napolnjevala samo z znanostmi in bi zanemarjala nravno vzgojo. **Treba je, da smatramo za izobraženca tistega, ki se ravna po nravnih zakonih.** In dati vsakemu narodu in s tem celemu svetu tako vzgojeno inteligenco — to je vaša naloga, ki je težka, a obenem najkrasnejša v človeški družbi.«

Kongres je obravnaval troje glavnih vprašanj: 1. o pedagoški pripravi srednješolskega profesorstva, 2. o nravni vzgoji na sred. šoli in 3. o razmerju med šolo in domom. Govorilo in debatiralo se je mnogo. Takoj glede prvega vprašanja so Francozi povdarjali, da mora biti vzgojitelj živ duh, ki ustvarja kakor umetnik in ga ne smejo pri tem zadrževati kake papirnate regelce. Vsak otrok je zase nekaj individualnega, zato ni mogoče voditi vsega na isti način. Pedagoška priprava je gotovo zelo važna stvar, ne sme pa ustvarjati strojev, ki bi — sami brez življenja — ne mogli vzgajati živih bitij.

Pri vprašanju o nravni vzgoji se je razvila debata glede verskega pouka oz. glede laiške in verske morale. Zastopniki onih držav, ki so to vprašanje že rešile, so izjavili, da je dobra vzgoja mogoča tudi brez verouka — ki je stvar cerkve — da pa je vkljub temu treba mladino vzgajati v verski strpnosti, kar se dá doseči ravno s tem, da se kaže važnost nravnega življenja brez ozira na versko stran. Kajti šola naj bo, kot je rekel Komensky, »tvornica ljudi«, to je: vzgaja naj predvsem človeka, dobrega člana človeške družbe, ki se vedno in povsod zaveda svoje človeške dostojnosti in živi po onih najvišjih nravnih zakonih, ki so nam vsem zapisani v srce.

Pri poglavju »Šola in dom« so se povdarjale že pogosto izražene želje o skupnem delu med domačo in šolsko vzgojo. Nekatere države so v tem oziru pokazale že lepe napredke.

Vsa tri vprašanja so važna tudi za nas, zato smo opozorili nanje ob začetku šolskega leta z željo, da bi v skupnem delu med šolo in domom in v pravem razmerju med dijaštvom in profesorstvom prospevalo naše šolstvo, da bi premagali težave sedanjih dni, da bi prenehale tožbe zadnjih let in da bi na koncu leta vsi z veseljem gledali na uspehe, ki naj bodo v korist mladini in domovini.

Vemo prav dobro, da je gmotno vprašanje tista mora, ki danes teži starše in vzgojitelje — in tudi vzgojo in šolo — saj je komaj mogoče oskrbeti obojim najpotrebnejše — toda idealizem in vera v bodočnost — to je bila sila, iz katere smo živeli v preteklosti, in ta nas bo prenesla tudi čez mračno sedanjost, v kateri polagamo za mladino temelje bodočnosti.

Parlamentarna situacija.

— **Beograd,** 12. sept. (Izvir.) Takoj po povratku ministrskega predsednika Pašića se je pojavila v beogradskih političnih krogih velika živahnost in je sedaj nastopilo napeto zanimanje za nadaljni razplet notranje in zunanje politične situacije. Radikalna stranka splošno nastopa zelo rezervirano, kljub temu radikali upajo, da g. Pašiću z ozirom na njegove pozitivne uspehe v inozemstvu uspe, da ustvari in okrepi vladin položaj v parlamentu. Računajo, da ostaneta džemijet in nemški poslanski klub še vedno ob strani radikalne vladine stranke.

Tekom včerajšnjega dopoldneva se je ministrski predsednik Pašić razgovarjal z merodajnimi ministri o notranjepolitični situaciji. Vzel je na znanje razna poročila. Predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović, mu je poročal o poteku razgovorov z dr. Koroščem v Ljubljani. Odločeno je, da se **razgovori z dr. Koroščem nadaljujejo** vse pa je odvisno od gotovih propozicij klerikalnega kluba.

Ker obnavljajo prostore narodne skupščine, nekateri klubi niso mogli imeti včeraj svojih sestankov. Večinoma narodnih poslancev je že prispela v Beograd. V velikem številu so navzoči demokratski poslanci. V demokratskem klubu zbirajo materijal za pritožbo radi občinskih volitev v Srbiji in Črnigori. Demokratje so z izidom volitev zelo nezadovoljni in pripisujejo uspehe radikalne stranke le vladinemu pritisku.

Včeraj ob 10. dopoldne je imel svojo redno sejo finančni odbor. Seje se je udeležil tudi finančni minister dr. Stojadinović. Razvila se je podrobna razprava o zakonskem predlogu glede sprememb oz. dopolnitev zakona o taksah in pristojbinah.

Posl. Vesenjak (kler.) je v daljšem govoru kritiziral načrt zakona in ugovarjal proti povečanju gotovih pristojbin.

Posl. Manojlo Sokič (dem.) je omenjal, da je povišanje taks nesistematično in nelogično in da prizadene v prvi vrsti široke ljudske sloje. Nove pristojbine bodo gotovo vplivale na povečanje draginje. Je proti vsakemu povišanju pristojbin v sodnem postopanju in pa pri vlogah glede šolstva oz. prosvete.

Povišanje znaša 5 do 6 krat prejšnjih pristojbin. Stromašnim strankam bo onemogočeno, da se pritožujejo na višje inštance radi tako visokih pristojbin, pa tudi pristojbine za vloge na administrativne oblasti so zelo pretirane, kar bo otežkočalo strankam njih občevanje z zastopniki oblasti. **Tako mora stranka plačati velikanske svote na pristojbinah za vloge na državni svet in kasacijsko sodišče. Na ta mesta sploh ne more nikdo apelirati brez 400 dinarjev za koleke.** Takse so nesistematično urejene. Ogromne so takse za razne policijske dovolitve in potne listine v primeri s pristojbinami, ki jih imajo plačevati različni dobavitelji in pa borzijanci. **Prevelike so tudi takse za lekarne in inženirje.** Protestirati mora vsak človek proti taksam, ki jih bodo morale plačevati domače kmečke žage.

Posl. Svetislav Popovič (dem.) je tudi v eno uro trajajočem govoru kritiziral nesistematično urejene in pravnim potrebam prebivalstva neprimerno urejene pristojbine. Govornik je bil proti novi pristojbini najemnin, ki zadene v prvi vrsti najemnike. Govornik je tudi zahteval oprostitev dnevnega tiska od oglasnih pristojbin. Končno je govornik izrazil mnenje, da bodo nove pristojbine in takse zelo neugodno vplivale na stabilizacijo dinarja.

Seja je bila mestoma zelo burna in viharna. Predsednik finančnega odbora je sejo zaključil ob 13.30. Seja je bila brez vsakega pozitivnega rezultata in zakon še ni bil sprejet. Zanimivo je, da se radikalni poslanci absolutno niso nič vmešavali v debato, smotrili so samo razvoj razprav ter bili popolnoma rezervirani, ker radikalna večina še ni gotova kako stališče zavzemo nekatere opozicijonalne stranke, dalje džemijet in Nemci. Razprava se danes nadaljuje.

Telefonska in brzojavna poročila

Rešitev reškega problema.

Pašić poroča kralju. — Vloga Francije. — Rešitev olajšana.

— **Beograd,** 12. septembra. (Izv.) V političnih in diplomatičnih krogih se sedaj živahno razpravlja o misiji ministrskega predsednika Nikole Pašića v Parizu. **Zunanjepolitični položaj naše države se je tekom zadnjih tednov znatno okrepil.** V zunanji politiki je uspelo g. Pašiću rešiti važne najaktualnejše probleme, ki globoko segajo v naše državno življenje. Rešitev teh problemov ne bo povzročila nikakih resnih konfliktov in ne bo težka, ker je dobil ministrski predsednik Pašić resna zagotovila tako od strani francoskega ministrskega predsednika Poincaréja, kakor tudi od zastopnikov Anglije in Italije v Parizu.

G. Pašić je v razgovorih z gori omenjenimi državniki dobil prepričanje, **da se reško vprašanje reši mirnim potom. Pariz hoče razmere na Reki stabilizirati. Stališče velesil v vseh vprašanjih naše zunanje politike je točno odrejeno. Velesile iskreno žele, da se tudi naše notranje razmere čimpreje konsolidirajo.**

— **Beograd,** 12. septembra. (Izv.) Nj. Vel. kralj Aleksander I. je včeraj sprejel v dve in pol ure trajajoči avdijenci ministrskega predsednika g. Pašića. **Ministrski predsednik je kralju zelo obširno poročal v vseh detajlih o poteku razgovorov z ministrskim predsednikom Poincaréjem glede reškega vprašanja. Francija je v tem slučaju zagotovila naši državi svojo pomoč. Definitivno je zagotovljena realizacija francoskega posojila v znesku 300 milijonov frankov za oboroženje in reorganizacijo naše vojske.**

Ministrski predsednik je dalje kralju poročal o razgovorih z italijanskim poslanikom Avezzanom, ki je g. Pašića uveril, da Italija želi prijateljski sporazum v zadevi rešitve reškega vprašanja. **Diplomatičnim potom naj se reši med Jugoslavijo in Italijo vprašanje statuta svobodne reške države. Poslovni odpravnik angleškega poslaništva v Parizu je priporočal g. Pašiću pomirljivo stališče** napram Italiji v reškem problemu. Tako stališče bo Anglija podpirala v interesu dobrih odnošajev sosedstva med obema državama. Anglija želi tudi konsolidacijo notranjepolitičnih razmer.

— **Beograd,** 12. septembra. (Izv.) **V vladnih krogih presojajo rešitev reškega problema zelo optimistično.** Na včerajšnji seji ministrskega sveta je ministrski predsednik g. Pašić poročal zelo obširno o svoji misiji v Parizu in o uspehih, ki jih je dosegel glede naše zunanje politike. Za nas je velike važnosti reško vprašanje, za katero je zainteresiral vse naše zaveznike v Parizu. Pašić je izrazil trdno prepričanje, da se po intervenciji zaveznikov in z dobro voljo naše države in Italije koncem koncev **reši reško vprašanje na prijateljski način.** Na sejo ministrskega sveta je bil pozvan tudi novoimenovani poslanik za Prago Ljuba Nešić, ki je predložil ministrskemu svetu najnovejše vesti glede Reke.

Ministrski predsednik g. Pašić je še ministrskemu svetu tudi povedal, da je

---

Claude Farrère — prevel Miran Jarc:

Civiliziranci.

Roman. 30

»Kadar hočete. Za izgubljenega sina ni noben dan določen . . .«

Dospela sta mimo Hong-Kong and Shang-Hai. Z ročnostjo, ki se je izražala v vseh njegovih kretnjah, je Malais stisnil svojemu spremljevalcu roko in izginil za vrati.

Fierce je odšel zamišljen. Podsmešna platana mu je spustila na glavo rdeče cvete. Fierce je premišljeval. Ne da bi opazil, je ubral nasprotno pot, — kajti od pošte sem je bila peta ura, čas sprehoda; tudi ga je tedaj čakala njegova viktorija v ulici Tuduc; ulica Tuduc je mejila na Donai, dočim se je Fierce, korakajoč tja v en dan, oddaljeval od reke.

Zapustil je šumeče velike ulice. Skozi severne četrti Saigona gredo široke, senčnate, tihe ceste. Fierce je šel skozi ulico Chasseloup-Laubat, ne da bi jo sploh opazil; tu so bivali Ariettovi; užival je le zeleno svežost vil, ki so se skrivale med vrti za lesenimi ograjami; niti spomnil se ni, da sta v eni teh hišic žena in zofa, ki jo je dobro poznal. Njegove misli so bile povsem druge.

Ne meneč se za vrvenje po ulicah, je nadaljeval svojo pot. Pri neki bogati indokinski hiši je stala na pragu mlada in ljubka congai in potrkala na duri; široko se je zasmejala, da bi jo pogledal, on pa je šel s povešeno glavo mimo.

Saigon je najpripravnejše mesto za vsepozabljenje. Silna in vlažna vročina nam uspava čute, rdeč cestni prah pa uduši vse žive šume.

Fierce je šepetal: »Življenje je nesmiselno. Mnogo zmedenih misli je vzvalovalo v njem; vse so bile mrke. Nesporno so bili takozvani nepošteni ljudje, s katerimi je občeval, v najvišji meri moreče dolgočasni. Tudi njegovo življenje je bilo dolgočasno, da bi kar zaspal. Prav tako dolgočasne in mrtve so bile vse zabave, s katerimi se je hotel razživljati. Že spet je ponavljal: »To me ne zabava.« Mislil je na neverjetno boren seznam človeških radosti: vsega skupaj je le pet občutkov, ki veljajo za prijetne; pet! Najboljši, dotikalni občutek — ljubezen — pa se po zdravniškem obrazcu glasi prav preprosto: dotik dveh kožic. Nič več, nič boljše. — »Kožic?« je popravil Fierce; »celo to ne; dveh sluznic! Štiri kvadratni decimetri kože. — Inačice? Eh, literatura! kako poniževalno.« Zdaj je posnemoval Mévila, ki je bil dovolj neumen, da je ljubil ljubezen, zdaj Torrala, ker je bil toli nespameten, da je menil izraziti srečo v obrazcu: Čim največ užitkov . . . — »Saj ni užitkov. Domišljija. Če pa so vendarle? Neznani?«

Žarek že nizkega solnca mu je posijal v obraz. Nižje si je pomaknil čepico in se mehanično ozrl okrog sebe. Deščica je označevala ulico — Moiška ulica. Moisi so staro indokinsko pleme. Fierce je videl dve vrsti starih dreves; na obeh straneh pa so se širili vrtovi. Tu so samevale redke hiše. Najbliže je stala neka vila v anamskem slogu; bila je široka in nizka, iz zidakov in prevešajoče se strehe; za zastorom iz divje trte se je skrivala veranda iz ebenovine. Visoke banane so metale senco po pološčenih strešnikih. Pred vrati je čakala viktorija. Prav majhen deček je držal krotka konja, konja za deklice ali pa stare gospe. Cesta, hiša, kočija in resen pa ljubki vrt, ki si ga opazil skozi odprto pregrajo — vse to se je zlivalo v čudovito ubranost preprostosti in spokojnosti. Fierce je pomislil: »Gotovo živé tu prijetno, — daleč proč so od naših popivanj in iskanj.« Pri ograji se je ustavil. Iz hiše sta stopili dve ženski; Fierce je začutil, kako mu je v prsih suho zašklepetalo, kot da se je sprožil petelin. Proti njemu je prihajala gospodična Sylva, ki je vodila k viktoriji sivolaso gospo, katere koraki so boječe tipali.

Bila je slepa; očividno njena mati: nežno, bledo in smehljajoče se obličje, ki je bilo navzlic zaprtim vekam še lepo.

Gospodična Sylva nosi pozorno in nežno dva solnčnika in lahak plašč za večer.

Slepa gospa je stopila na voz; dekle ji pomaga in jo uredi, nato se okrene in zagleda častnika čisto blizu sebe.

»O, gospod Fierce!«

Vzklik neprikritega vzradoščenja. Urna ročica se je široko odprta razprožila. Predstavili so se.

»Mama, to je pribočnik gospoda Orvillierskega. Gospod, moja mama vas že prav dobro pozna; o, koliko sem ji povedala o vaši ladji — in o vas.«

Fierce se je globoko priklonil. Gospodična Sylva sploh ne misli več vstopiti v kočijo. Živalno se šali in kramlja, saj je zelo srečna, da se je sešla z udvorljivim gospodom, ki ji tako ugaja. Gospa Sylva hoče izstopiti, da bi obiskovalce sprejela v vili, ker se ji ne zdi cesta primerna za sprejeme.

»Prosim vas,« se brani Fierce, »nikar vam naj ne bom vsiljivec in ne zakasnite se zaradi mene. Tudi nisem, milostiva, nikakor upravičen, da me sprejmete, kajti le slučaj me je privedel pred prag vaše hiše: saj niti vedel nisem, da stanujete tukaj.«

»Torej nam je slučaj dodelil to srečo,« je odvrnila gospa Sylva ljubeznivo.

»Če pa nikakor nočete vstopiti v našo hišo, pa prisedite v kočijo: peljete se z nami, do koder boste hoteli . . .«

Gospodična Sélysette pa je pristavila: »In to vam vračunamo kot obisk. Slučaj ne sme ostati brez učinka.«

»Preveč me izkušate,« je odvrnil Fierce.

»Toda prav gotovo vam bo v nadlego.«

»Niti najmanj ne! Imamo prav pripraven zaklopni sedež; jaz kar gorim za zaklopne sedeže.«

»No, če je tako pripraven, pa ga vzamem zase.«

na merodajnih mestih v Parizu dobil utis, da bi bila Francija v slučaju resnega konflikta med Italijo in Jugoslavijo na strani Jugoslavije.

Zanimivo je dalje tudi dejstvo, da je po končani seji ministrskega sveta posetil Ljubo Nešića italijanski poslovni odpravnik Sumonte, ki se je skušal v vseh podrobnostih informirati o stališču jugoslovenske vlade glede reškega problema.

Italijanska vlada se v tem momentu ne upira rešitvi reškega problema na prijateljski način. Italija tudi ni v novejšem času, kakor je to javljalo inozemsko časopisje, stavila nobenega novega predloga za rešitev reškega problema. Od naše strani tudi še ni stavljen predlog glede mednarodnega razsodišča. Delovanje paritetne komisije je popolnoma likvidirano.

— Beograd, 12. septembra. (Izv.) Brezžična postaja na Banjici je sprejela včeraj radiogram iz Londona tele vsebine:

»Tu vlada splošna napetost radi krize med kraljevino SHS in Italijo radi Reke. Beogradska vlada je predlagala, da se ima spor izročiti mednarodnemu razsodišču. Italija ni odgovorila. Za sporazum glede Reke je izročil Mussolini poseben ultimat z rokom 15. septembra. V reškem problemu ima intervenirati Društvo narodov. Za slučaj, da društvo narodov ne intervenira v smislu Mussolinijevih zahtev, namerava Italija anektirati Reko. Če se to dogodi, je beogradska vlada pripravljena sprejeti borbo, ker je sedaj reško pristanišče potrebno za zaledje kraljevine SHS. Jugoslavija skuša dobiti izhoda iz kritične situacije tudi na ta način, da se zgradi novo pristanišče v Bakru. Če se to zgodi, bo na reških ulicah rastla trava.

— Pariz, 11. septembra. (Izv.) Dopisniku »Daily Mail« je izjavil predsednik Mussolini glede Reke, da je Reka Italijo že več veljala, kakor je vredna. Toda reški problem je srčna zadeva italijanskega naroda. Razsodba švicarskega predsednika je popolnoma nedopustljiva. Želja italijanske vlade je mirna rešitev reškega problema. Dosedanja pogajanja so bila zelo dolgotrajna in končno skoraj mučna. Italijanski listi pa sedaj popolnoma drugače pišejo kakor prejšnje dneve in je opažati v italijanski javnosti nekako pomirjenje.

ITALIJA PROTI FRANCOSKEMU POSREDOVANJU.

— Rim, 11. sept. (Izv.) »Messagero« piše: Demantirati se morajo vse vesti po listih, pred vsem one iz Pariza o posredovanju v reškem vprašanju. Italija namerava urediti direktno z Jugoslavijo reški problem in ne bi mogla sprejeti nikakega poskusa za posredovanje. Pogovor med Poincaréjem in Pašićem se je tolmačil napačno. Mogoče, da je Pašić res iskal v Franciji pomoč za svojo intransigentno politiko, gotovo pa je, da mu Poincaré ni mogel dati drugega nego nasvete za zmernost z naznanilom, da hoče Francija ostati oddaljena od vsakega italijansko-jugoslovenskega diplomatičnega konflikta v reškem vprašanju.

Jugoslovenska vlada noče sprejeti zadnjih italijanskih predlogov in dočim vstraja v tej svoji intransigentnosti, razvija po evropskih glavnih mestih svoje delovanje, da bi vzbudila dvome o italijanski politiki. V to svrho razširja fantastične vesti o obstoječi vojni nevarnosti. Dokaz za to so nekateri francoski listi, znani balkanski organi.

FRANCOSKI GLASOVI.

— Pariz, 11. sept. (Izv.) »Ere Nouvelle« piše k reškemu sporu: Paritetna komisija ni dosegla, kakor se nam zdi, svoje svrhe radi italijanske pretiranosti, ki hoče vrniti Italiji kontrolo nad tem, kar se je zapustilo v Rapallu. Sporazum, ki ga je predložil Mussolini, napravlja suverenost Jugoslavije nad teritorijem in pristaniščem iluzorično. Beograd ima prav, da ga ne sprejme. Kaj misli storiti Mussolini po 15. septembru? Da se doseže mirna rešitev, je potrebno, da se Italija uda. Ako se ne uda, bo trajal »status quo« dalje. »Journal des Débats« izvaja: Jugosloveni se ne morejo odpovedati rapalski pogodbi in ako se Italija ne odreče svobodni reški državi in Barošu, se lahko pojavi v bližnjem času skrajno težek konflikt. Kakor je napovedal Mussolini, se Italija posluži akcijske svobode. Francija ne more ostati indiferentna napram taki grožnji, naperjeni proti Juzoslaviji in v posledici proti Mali antanti. Postavljena bi bila na kocko vsa naša politika. Treba, da o tem vodijo račune v Rimu.

Obnovitev diplomatičnih zvez s sovjetsko Rusijo.

Važna misija poslanika Balugdžića.

— Beograd, 12. septembra. (Izv.) Naši diplomatični in politični krogi se v zadnjem času zelo živahno in intenzivno zanimajo za vprašanje obnovitve diplomatičnih zvez z Rusijo. Še po zimi je bilo mnogo razpravljanja in govora, kako vzpostaviti stike s sovjetsko Rusijo. Takrat pa je bilo mnogo članov tedanje vlade, ki so bili taki diplomatični akciji zelo nasprotni. Položaj v Rusiji pa se je od zime dalje znatno izboljšal. Vsa poročila, ki jih dobiva naša vlada iz avtentičnih virov, soglasno ugotavljajo, da se notranjepolitične razmere v Rusiji od dneva do dneva bolj konsolidirajo. Radi tega naša vlada resno razmotriva vprašanje, kako vzpostaviti normalne odnošaje z Rusijo.

Po informacijah Vašega dopisnika ki izvirajo iz diplomatičnih krogov, bo naša vlada v skorajšnjem času obnovila prave normalne stike z Rusijo. Določene so vplivne in zanesljive osebe, ki imajo nalogo točno in objektivno proučiti to vprašanje, kakor tudi vse gospodarske razmere v Rusiji. Že dosedanja v Beograd došla poročila nasvetujejo naši državi, da spremeni svojo pasivno politiko napram Rusiji. Neko obširno poročilo opisuje gospodarski položaj v Rusiji. Letošnja letina v Rusiji je zelo obilna. Produkcija poljedelskih pridelkov je tako dobra, da Rusija že misli na izvoz gotovih poljskih pridelkov.

Novoimenovani poslanik za Berlin Živojin Balugdžić prevzame, kakor smo že svoječasno kratko javili, važno politično misijo, da stopi v Berlinu v stike z merodajnimi in vplivnimi zastopniki ruske sovjetske vlade. Poslanik Balugdžić je za to mesto posebno sposoben, ker je eden naših najboljših diplomatov, kar je dokazal s svojo akcijo v Atenah, ko je pri grški vladi dosegel glede solunskega pristanišča za nas najugodnejšo solucijo. Poslanik Balugdžić nastopi svoje mesto takoj, ko konča še svoje formalne posle glede konvencije o Solunu v Atenah.

Pred nemško-francoskim sporazumom.

— Pariz, 11. sept. (Havas.) Kakor poroča »Oeuvre« iz Bruslja, bo nota nemške vlade glede ukinitve pasivnega odpora v Porurju izročena v Parizu in Bruslju nemudoma, morda še danes.

— Pariz, 11. sept. (K) Kakor poroča Havasova agentura iz Berlina, je imel francoski poslanik de Margerie v zadnjem času pogajanja z državnim kancelarjem dr. Stresemannom. Včeraj se je vršil ponovni sestanek. V informiranih krogih zatrjujejo, da Nemčija še ni sestavila nobenega točno opredeljenega predloga in da tudi pasivni odpor v Porurju še ni končan.

— London, 11. sept. (Wolff.) Pariški poročevalec »Morning Post« piše, da so mu od visoke francoske strani izjavili, da francoska vlada kot taka nima namena istovetiti se s kakršnimkoli sporazumom z nemškimi industrijalci. Vsak sporazum glede francoskih in nemških industrijskih interesov bi bil docela zasebna zadeva izven vladne kontrole.

— London, 11. sept. (Wolff.) Diplomatični poročevalec »Daily Telegrapha« piše, da se je ministrski predsednik Baldwin s svojimi kolegi znova začel zanimati za reparacijsko vprašanje. Ako bi Nemčija prenehala s pasivnim odporom v Porurju, bi bilo potrebno novo situacijo presojati docela drugače.

— Dunaj, 11. sept. (K.) V tukajšnjih diplomatičnih krogih se govori, da se začno prihodnji teden pogajanja med Francijo in Nemčijo glede reparacijskega in porurskega vprašanja, ki bodo prinesla končno odločitev. Nemčija hoče biti napram Franciji to pot zelo popustljiva in ji ponuditi široko polje za pogajanja. Najvažnejši moment sedanje situacije je sklep nemške vlade, da preneha s pasivnim odporom v Porurju s tem, da te akcije v bodoče ne bo več financirala. Na ta način bi odpor v Porurju prenehal sam ob sebi in Francozom bi bilo dano zadoščenje v najvažnejši zahtevi. Državni kancelar namerava jutri pred posebno skupščino obrazložiti podrobne predloge, ki bodo nekak odgovor na Poincarejev nedeljski govor. Na ta način upa nemška vlada, da bo pospešila pogajanja s Francijo.

Grško-italijanski spor.

— London, 11. septembra. (Izv.) »Times« in »Daily Telegraph« objavljata napol oficijelna poročila iz Rima, da namerava Italija ostati na Krfu toliko časa, dokler Grška ne zadosti vsem zahtevam poslaniške konference in ne plača odškodnine prizadetim rodbinam. Zasedbo Krfa pa je smatrati tudi za bazo eventualnim operacijam proti Jugoslaviji in Grški. Mussolini je izjavil dopisniku »Daily Mail«, da je zelo razočaran nad postopanjem Anglije. Njegov načrt je Anglija napačno razumela. Nikdar ni mislil na to, trajno ostati na Krfu, temveč ponavlja še enkrat, da Italija takoj vse čete in brodovje umakne s Krfa, kakor hitro bo Grška izpolnila svoje obveznosti.

— Ženeva, 11. sept. (Izvr.) Na prihodnji seji Društva narodov pride v razpravo zasedba Krfa od strani Italije. Pri tej priliki bodo zastopniki malih držav vložili odločen protest proti taki zasedbi.

KDAJ BO EVAKUIRAN KRF?

— Pariz, 11. sept. (Izvir.) Konferenca veleposlanikov je včeraj po dolgi seji poslala na Mussolinija dve vprašanji: 1.) Kateri dan med 18. in 25. septembrom želi dobiti s strani Grčije moralne reparacije? in 2.) Kako je točno tolmačenje fraze »popolna in definitivna« izvršba sankcij naprom evakuaciji Krfa?

— London, 11. sept. (Izv.) Reuterjeva nota naglaša, da vprašanje katero treba urediti, je trajanje okupacije Krfa. Najbrže se evakuacija ne izvrši tako hitro, kakor se misli v nekaterih krogih, ker bo preiskava glede umora komisije trajala precej časa in mednarodno razsodišče ne more razsoditi o odškodnini, dokler ne dobi v svoje roke vseh potrebnih dokumentov. — Anglija je za to, da bi Italijani takoj zapustili Krf in angleški veleposlanik je v seji v Parizu izvajal napram Italijanom: Zaupali ste se konferenci veleposlanikov, sprejeli ste njene odredbe proti Grčiji in reparacije so dobile izrecno medzavezniški značaj. Zato je zaključena vsaka spornost med vami in Grki. Ako bi Grčija ne izvršila zvesto sprejetih sankcij, bodo zavezniki intervenirali in ne več Italija. Čemu torej ostajate še na Krfu?

ITALIJA PODPIRA MADŽARSKO.

— Budimpešta, 12. sept. (Izv.) Iz zanesljivih virov doznava vaš dopisnik, da je italijanski poslanik Castagnetta zadnje dneve dobil od Mussolinija važna zaupna navodila, kako se ima postopati za slučaj komplikacij dne 18. septembra napram Jugoslaviji. Navodila so namenjena Madžarski in zadevajo tudi ukrepe za slučaj ev. vojne nevarnosti med Italijo in Jugoslavijo. Poslanik Castagnetta je imel daljši razgovor z državnim upravnikom admiralom Horthyjem, dolgotrajne konference pa z voditeljem madžarskih fašistov. V Budimpešto je dospelo tudi 6 višjih oficirjev v važni vojaški misiji.

Budimpešta, 12. sept. (Izv.) V Velikem Kečkemetu je imel budimpeštanski papeški nuncij povodom tamošnjega katoliškega shoda političen govor, v katerem je med drugim izjavil:

»Od vas pričakuje vstajenja vaša ljubljena, ponosna, svobodoljubna, a sedaj teptana domovina.«

ARETACIJA MORILCEV ITAL. MISIJE.

— Rim, 12. sept. (Izv.) Kakor javljajo listi, je bilo v Epiru aretiranih 8 voditeljev panepirotskega gibanja. Aretiran je bil tudi grški polkovnik Bazaris. Tega smatrajo za glavnega povzročitelja umora italijanske misije. Bazaris je bil pod močno eskorto prepeljan v zapore v Janino.

ITALIJANI ZASEDLI OTOK LEROS.

— Krf, 11. sept. (Izv.) Italijanske čete so zasedle otok Leros, na katerem je okoli 500 prebivalcev. Italijansko poveljstvo pravi, da so prebivalci sami povabili Italijane na otok, ker jim primanjkuje hrane.

Radić bo izgnan iz Anglije.

— Beograd, 12. septembra. (Izv.) »Politika« doznava iz Londona, da je angleški poslanik v Parizu lord Crewe dobil iz Londona poziv, da obišče g. Pašića. Ob tej priliki je zastopnik Velike Britanije svetoval g. Pašiću miroljubnost v pregovorih glede Reke in povdarjal je zagotovilo svoje vlade, da bo podprla vsako akcijo, ki bi dovedla do ureditve odnošajev na Jadranu.

Lord Crewe se je zanimal tudi za notranje naše razmere. S svoje strani in v imenu vlade je izjavil, da bo Radić v kratkem izgnan iz Anglije, ker si ne želijo več njegove navzočnosti. Nasprotno želi angleška vlada konsolidiranje razmer v današnjih mejah naše kraljevine.

— Beograd, 12. septembra. (Izv.) Ministrski predsednik g. Pašić je v svojem poročilu kralju omenil tudi, da je dobil na angleškem poslaništvu zagotovilo, da se Anglija ne bo vmešavala v notranje zadeve naše kraljevine, da želi konsolidacijo države in da je stališče Anglije glede hrvatskega vprašanja popolnoma jasno začrtano. To vprašanje je po izjavi angleške vlade popolnoma notranje vprašanje naše kraljevine, je pa vitalnega pomena za nadaljni razvoj in napredek. Na angleškem poslaništvu je dobil ministrski predsednik popolno zagotovilo, da bo angleška vlada skoraj Radića odslovila iz Anglije.

Na včerajšnjem ministrskem svetu je g. Pašić tudi omenil, da Anglija v kratkem izžene g. Radića, ker je to v interesu konsolidacije notranjih razmer naše države. Vlada je pripravljena končno likvidirati Radićevo republikansko propagando med hrvatskim narodom. Včerajšnji ministrski svet je ugotovil, da se inozemstvo ne zanima za Radićeve protidržavne tendence, vlada je sedaj na tem stališču, da prične trezno premotrivati agitacijo HRSS. Proti tej stranki se bo postopalo po določilih zakona. Če bo vodstvo stranke delovalo v smislu ustave, tedaj bo država tudi prevdarno postopala. V slučaju pa, da bo stranka še nadalje rovarila proti obstoju države in ustavi, tedaj se imajo proti njej vporabiti vsa zakonita sredstva in se bodo vse organizacije stranke razpustile.

POTRES.

— London, 11. sept. (Izv.) V Indiji je bil potres, ki je povzročil v Bengali 50 žrtev. V Kalkuti je bil včeraj silnejši sunek, trajajoč eno minuto. Porušenih je več hiš, človeških žrtev je okoli 50.

STAVKA ŽELEZNIČARJEV V BOSNI.

— Sarajevo, 12. sept. (Izv.) V Tuzli je izbruhnila stavka železničarjev. Stavka je ekonomskega značaja. Vlada je sklenila na predlog ministra saobračaja v sporazumu s ministrom vojne in mornarice železničarje militarizirati. Stavka poteka mirno.

POTOP AMERIŠKIH TORPEDNIH RUŠILCEV.

— Pariz, 11. sept. (Havas.) »Le Journal« poroča iz Washingtona, da je našlo pri potopu ameriških torpednih rušilcev smrt 35 oseb. 31 oseb pogrešajo. Potopljenih ladij brzkona ne bo mogoče dvigniti iz morja.

Politične vesti.

= Zagrebške vesti o intervenciji krone. Zaupanje v uspeh Radićevega potovanja v London je jelo v hrvatskih političnih krogih stalno padati, zato so jeli iskati druge osebe, o katerih mislijo, da bodo izvlekli voz hrvatske politike iz močvirja, v katerega so zavozili nesposobni voditelji. Ker je Radić odpovedal, so blokaši prenesli svoje zaupanje v — dr. Korošca. O njem sedaj mislijo, da bo postal blokaški mesija. V Zagrebu zatrjujejo, da si je dr. Korošec pridobil velike zasluge za hrvatsko stvar s tem, da je s svojim vplivom preprečil nameravani energični nastop vlade proti Radićevi stranki. Ker ima Korošec baje tudi dobre zveze z dvorom, se sedaj v Zagrebu nadejajo, da bo klerikalni voditelj te svoje zveze porabil v to, da bo kralja zainteresoval za čim najhitrejšo rešitev hrvatskega vprašanja. V nekaterih krogih vedo že celo povedati, da je Korošču uspelo krono pridobiti za svoje načrte in jo pregovoriti, da bo osebno intervenirala na korist Hrvatom. Zato je že v najkrajšem času pričakovati, da izbruhne vladna kriza. Pašićeva vlada bo baje prisiljena demisijonirati in na krmilo pridejo docela novi ljudje, katerih naloga bo, da definitivno rešijo in spravijo s sveta hrvatsko-srbski spor. Novo vlado bi imel sestaviti Stojan Protić. — Da so vse te vesti puhle kombinacije, nam pač ni treba povdarjati. Blokaši so s svojim Radićem doživeli popoln fiasko, zato se sedaj oklepajo vsake bilke, da bi jih mogla rešiti iz obupne politične zagate, v katero so zašli. Sedaj jim je edina nada še Korošec, tisti, ki so ga še pred tedni najljutejše napadali in proglašali za izdajnika blokaške stvari. Pred tedni so še upali na intervencijo — Anglije, danes ko jim je ta nada splavala po vodi, se nadejajo samo še v intervencijo — krone. Oni, načelni republikanci računajo sedaj na pomoč — monarha! To dejstvo dokazuje najbolj, kako padajo akcije opozicijonalnega bloka in kako blizu je že čas, ko bo federalistični blok primoran k popolni likvidaciji. Per tot discrimina rerum bodo pač blokaši prišli vendarle do prepričanja, da je edini forum za pametno in uspešno politično borbo — parlament.

= Velike vežbe ital. artiljerije na Krasu. V bližini Divače so se vršile med 5. in 8. sept. velike vežbe ital. antiljerije. Vežb se je udeležilo znatno število višjih ital. častnikov, med drugimi gen. Vaccari, poveljnik tržaškega armadnega kora, gen. Sani, poveljnik armadnega kora v Bologni, generali Castagnola, Romei, Leoncini, Faccini, Amfossa, brigadni polkovnik Corso. Artiljerijo je poveljeval gen. Montefinale. Vežbe so temeljile na zamisli, da je čez državno mejo prodrla infanterijska armada. Naloga italijanske artiljerije je obstojala v tem, da zadrži sovražne infanterijske čete in da jih s pomočjo artilerijskega orožja uniči. Italijani so navedene štiri dni pridno streljali in povzročali veliko spektakla. Za cilj ostrega streljanja so izbrali vrhove Čebulovce v bližini Divače. V tehničnem oziru so vežbe povoljno izpadle, zlasti je bilo telefonsko in izvestiteljsko omrežje zelo dobro napeljano. Vendar so brez dvoma nameravale tudi demonstracijo proti nam. Vežbe na tako obmejnem in eksponiranem ozemlju naj bi pokazale »sovražnemu« vpadu silo italijanske arljerijske pripravljenosti. Ta misel divaških artiljerijskih vežb je značilna za italijansko presojo vojnooperacijskih razmer na vzhodni meji. Toda tudi Avstrija je bila napram Srbiji tehnično sila pripravljena in popolna in vendar je naš vojni in nacijonalni elan pobrisal z njeno »tehniko«, da je bilo joj. Artiljerijski ropot kaj rad uspava trezno spoštovanje pred občutljivo sosedo in zapeljuje v neoportune demonstracije, ki se pa pri nas beležijo z zahvalo, ker dovoljujejo vpogled v ital. vojnooperacijske konstrukcije.

= Kako si frankovci zamišljajo hrvatsko politiko? »Pravaš«, glasilo takozvane hrvatske stranke prava, priobčuje članek, v katerem razpravlja o vprašanju, kakšna bi morala biti hrvatska politika, da bi donesla dobre sadove. List izvaja: Hrvati so načelni republikanci. Zato bi bilo potrebno, da se osnuje hrvatski republikanski blok. Vsi hrvatski poslanci bi morali pripadati temu bloku ter biti prepričani republikanci. Tega seveda Hrvati ne morejo zahtevati od slovenskih, črnogorskih in makedonskih poslancev, tem je treba dati na svobodo, da so lahko republikanci ali monarhisti. Ako pa ti poslanci pristanejo na »zagrebško orijentacijo«, se morajo postaviti kakor hrvatski republikanski blok na temelj konfederacije. Ti poslanci skupno s Hrvati naj potem osnujejo »konfederativni blok«. Šele ko se izvojuje konfederacija, je treba dati na dnevni red vprašanje republike in monarhije. Konfederativni temelj pa je treba zahtevati: 1. ker je samo na tem temelju mogoče sodelovanje repukancev in monarhistov; 2. ker se more samo na tem temelju izločiti iz diskusije delikatno vprašanje dinastije in monarhije; 3. ker se samo na ta način lahko prepreči hegemonija enega naroda in ene dežele nad drugimi in 4. ker se vse to ne more doseči ne s federacijo, še manj pa z avtonomijo. Na vprašanje, kako se naj izvojuje konfederacija, ko je Beograd, ki razpolaga s puškami in topovi, proti temu, odgovarja »Pravaš«: »Konfederativni blok se bo boril in zmagal — ustavnim potom in z zakonitimi sredstvi. Kaj se to pravi? Da bodo poslanci konfederativnega bloka sodelovali pri zakonodajnem delu ter skušali svoje nazore uveljaviti tam, kjer je mesto za to, v parlamentu! V Hrvatih se torej polagoma pripravlja preokret glede politične taktike: uvidevajo, da je abstinenca politična glupost in da je najboljše sredstvo za uveljavljenje političnih teženj vendarle aktivno sodelovanje v parlamentu! Kasno spoznanje! No, pa vendar je bolje, da jih je sedaj srečala pamet kakor pa nikoli.

Zanimivo je, da je vlada hrvatskim blokašem vedno pravila: »Pridite v parlament in skušajte uveljaviti svoja načela, pa bomo dalje govorili!« a so vedno briskno odklanjali vsako parlamentarno sodelovanje. In sedaj? Sedaj pa prihajajo polagoma na to, da je vladino stališče edino pravilno.

Gospodarstvo.

—g Zagrebška blagovna borza 11. sept. Na produktni borzi notirajo: Moka »0« franko Ada, blago 560, baza »0« sortirana franko Ada, blago 555, št. »2« franko Ada blago 505, št. »6« franko Ada, blago 405, moka »0« banatska franko vagon Beograd, blago 550, »5« banatska franko Vel. Bečkerek, blago 450, bačka koruza franko Sv. Ivan, blago 272.50, banatska pšenica 80 kg. Zenta, blago 345, rešetani oves slavonski, pariteta Zagreb, blago 255, beli fižol franko slav.-hrv. postaja, denar 440. Tendenca za moko in pšenico čvrsta.

—g Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v drugi polovici meseca septembra sledeča predavanja: v nedeljo dne 16. sept.: 1.) Selo-Šumberg, o kmetijstvu, Gregorc. 2.) Zagradec, o kmetijstvu, Kafol. 3.) Stražišče, o gnojenju, Hladnik. 4.) Radovica, o vinarstvu, Konda. 5.) Lemerje v Prekmurju, o živinoreji, Pavlica. V nedeljo, dne 23. sept.: 1.) Kal, o sadjarstvu, Ambrož. 2.) Št. Peter, okr. Novomesto, o vinarstvu, Kafol. 3.) Selo pri Bledu, o kmetijstvu, Sustič. 4.) Zavodnje nad Šoštanjem, o kmetijstvu, Wernig. 5.) Bogojna v Prekmurju o vinarstvu, Vojsk. 6.) Gorica v Prekmurju, dopoldne o živinoreji, Pavlica. 7.) Puconci v Prekmurju, popoldne o živinoreji, Pavlica. 8.) Lokvica, Belokrajina, o vinarstvu, Konda. V nedeljo, dne 30. sept.: 1.) Vrbnje pri Radovljici o kmetijstvu, Sustič. 2.) Žire pri Logatcu, o kmetijstvu, Zdolšek. 3.) Talčji vrh v Belokrajini, o kmetijstvu, Konda. 4.) Kotlje, o kmetijstvu, Wernig. 5.) Sv. Kunigunda, okr. Konjice, o kmetijstvu, Štamberger. 6.) Brezovci v Prekmurju, o živinoreji, Pavlica.

—g Mežiška dolina. (Sadjarska in vrtnarska razstava). Podružnici sadjarskega in vrtnarskega društva v Prevaljah in Guštanju sta priredili dne 8. in 9. sept. t. l. v Prevaljah sadjarsko in vrtnarsko razstavo združeno z razstavo ženskih ročnih del. — V okusno dekorirani šolski dvorani je bilo razstavljeno raznovrstno domače sadje, zelenjad najboljših vrst, sadne in zelenjadne konserve, suhe in ukuhane, aparati za konserviranje sadja in zelenjadi, sušilnice za sadje in zelenjad za majhne razmere, skrivnostna skrinja »Kuhasama«, cvetlice, žito in krompir, vžitne in nevžitne gobe, orodje za sadjarje in vrtnarje, sod, predmeti, na katerih je bilo opazovati uničljivo delo vrtnih in sadnih škodljivcev, knjige sadjarske in vrtnarske vsebine, nadalje velika množina ročnih del učenk prevaljske in guštanjske šole. Nadalje so se razstave udeležili tudi tvrdka Džamonja v Mariboru in vrtnar Lösch iz Guštanja z izborno zelenjadjo in prekr. cvetlicami. Tvrd. L. Petovar v Ivanjkovcih je bila zastopana z aparati in steklenicami za ukuhavanje sadja in zelenjadi in tvrdka Schneider in Verovšek v Ljubljani in T. Filipowski v Prevaljah z vrtnarskim orodjem. Iz tovarne Liboje pri Celju so bile krasne vaze za sadje. Glede razstavljenih predmetov so bili malodane zastopani vsi sloji iz vseh krajev naše doline. Vsi prijatelji sadjarstva in vrtnarstva iz hribov in ravnine, ki posedujejo le košček zemlje, so prihiteli, da pokažejo ,kaj rodi njih gruda. Vrlo dobro pa je bil zastopan naš ljubljeni kmetski stan, kateremu je bila razstava tudi v prvi vrsti namenjena. Vsi obiskovalci smo bili o razstavi naravnost očarani. Nismo verjeli, da bi se v tako kratkem času predpriprave ob letošnji splošno slabi sadni letini dali doseči tako lepi uspehi. Le žal, da še ni bilo vse razstavljeno sadje zrelo in v svojem razvoju popolno; to bi napravilo še veliko bolj učinkovit vtis. Videli smo, da je Mežiška dolina bogata. Ogromno narodnega premoženja je zakopanega v naši zemlji, a treba ga je dvigniti. Dvignila pa ga bo le pridna roka in trezna in gospodarskemu napredku dostopna glava. Razstava je dosegla v polnem obsegu svoj namen. Sadjarskim in vrtnarskim podružnicam Prevalje—Guštanj čestitamo k lepemu uspehu. Našemu narodnemu učiteljstvu, kateremu stojita na čelu g. Pavel Košir in Peter Močnik, izrekamo najlepšo zahvalo in priznanje za trudapolno in požrtvovalno delo. Enako priznanje gre tudi gdč. Vertovškovi, ki je priredila razstavo ženskih ročnih del, kakor je še tu nismo videli. Učenke osnovnih šol v Prevaljah in Guštanju pa naj ostanejo marljive, kakor do danes, da nas bodo ob prihodnji razstavi z novega presenetile. — Obiskovalec razstave.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 12. septembra 1923.

Bodi konec ščuvanju!

Gotovim ljudem je naš list hud trn v peti. Neprestano ščuvajo proti njemu, pozivajo na bojkot, skušajo mu vzeti ugled in mu izpodkopati tla v naši javnosti. V zadnjem času si sicer ne upajo več nastopati javno proti »Slov. Narodu«, zato pa tembolj rujejo proti njemu tajno in prikrito. Najeli so agitatorje, ki hodijo okrog in pregovarjajo ljudi, naj se odpovedo listu, ki ga imajo naročenega že desetletja, Ker stvarni argumenti ljudi ne morejo odvrniti od lista, lažejo, da stoji »Slov. Narod« v vladni službi, da dobiva od vlade ogromno podporo in da je pripisovati samo tej podpori, ako list sploh še more izhajati.

Ne zdi se nam potrebno, da bi to gonjo osvetili tako, kakor si zasluži, ugotavljamo samo, da ni bil »Slovenski Narod« ni v preteklosti, ni v sedanjosti in ne bo v bodočnosti v nobeni službi! Kakor v prošlosti, tako tudi sedaj služi samo in izključno dobri narodni stvari in opravlja to službo brez vsakega plačila. »Slovenski Narod« še ni nikdar, dasi stoji že nad pol stoletja na braniku za slovensko narodno in napredno stvar, sprejel niti novčiča kakšne podpore, ne od kake stranke, ne od kakega zavoda, še manj pa od te ali one vlade. Njegove roke so čiste in ako se je zavzemal za to ali ono politiko, je to delal vsikdar in vselej iz svojega notranjega prepričanja, ne da bi pri tem računal na plačilo od katerekoli strani, kakor so to delali in menda še delajo gotovi drugi listi.

Tudi v bodoče bo ostal zvest svojim načelom in bo zagovarjal ne oziraje se na desno ali levo samo ono politiko, o kateri bo prepričan, da je koristna naši narodni in napredni stvari.

Sicer pa nas gonja, naperjena proti nam, nimalo ne vznemirja. Ne borimo se za eksistenco, kakor razna druga podjetja.

Z lastno močjo smo si ustvarili, in tudi vzdržujemo vse predpogoje za svoj gospodarski obstoj in ne potrebujemo od nikoder ne od tega ali od onega denarnega zavoda, ne od te ali od one stranke, ne od te ali od one vlade, ne podpor ne nagrad. Oprti nase, zanašajoč se na zvestobo in simpatije svojih številnih naročnikov in somišljenikov, lahko brez skrbi gledamo v bodočnost ter z uspehom kljubujemo vsakemu sovražnemu naklepu. Pri tem se zavedamo, da nam ne bo škodoval vihar v kozarcu vode, nam, katerim ni mogla do živega vesoljna klerikalna organizacija ne s cerkveno ekskumunikacijo, ne s kardinalskim in škofovskim prokletvom!

Končno pa smatramo za potrebno, da povemo še tole:

»Slovenski Narod doslej v svoji noblesi še ni nikoli reagiral na agitacijo proti sebi in naj je ta izvirala od klerikalne ali kake druge strani, toda naj gospodje ne greše na to nobleso in na to velikodušnost in naj ne prenapenjajo že itak dovolj napete strune.

Tudi nas končno lahko mine potrpljenje in če udarimo i mi nazaj, jamčimo, da zadenemo tja, kjer bo najbolj skelelo!

Za to pravimo: Bodi konec ščuvanju, sicer pričnemo tudi mi boj na nož! In kdo bo imel pri tem škodo, si lahko izračunate!

* * *

— **Josipa Stritarja zlata poroka.** V soboto, dne 15. t. m. praznujeta veliki učitelj našega naroda in njegova preblaga gospa soproga v Rogaški Slatini svojo zlato poroko. Vsa tamošnja narodna društva se pripravljajo, da ta izreden dogodek dostojno proslave. Slavje prične v petek zvečer z bakljado in podoknico. Upati je, da svečanost, posebno glede na to, da nam je prekrasno vreme privabilo še obilico novih gostov, čim lepše uspe. Kakor čujemo, opravi cerkveno opravilo sam knezoškof iz Maribora.

— **Popravek.** Prvi del našega včerajšnjega poročila o posetu ljubljanskega velesejma po gospe Pašićevi bi se bil imel glasiti: Letošnji velesejem se je zaključil s posetom visokih gostov z Bleda. V ponedeljek proti 11. uri dopoldne je prispela v Ljubljano ga Gjurgjina Pašićeva, soproga gospoda ministrskega predsednika, v spremstvu svoje snahe, ge. Bebe Pašićeve, ter nje matere ge. Zotas, dalje dveh svojih strinj, ge. Pašićeve in ge. Markovićeve. V njihovem spremstvu je bil g. minister dr. Vošnjak. Naj sejmišču sta odlične goste pozdravila člana predsedstva velesejm. odbora gg. Dular in Knez, ki sta izrazila svoje veselje spričo ljubeznivega poseta visokih dam. Gospa Pašićeva si je v spremstvu dam svojega sorodstva ter članov velesejmskega odbora g. konzula Dularja, prof. Juvančiča in barona Zoisa ogledala skoro vse sejmišče. — Dodatno k temu poročamo, da se je gospa Pašićeva dalj časa mudila na izložbenem prostoru našega veleindustrijalca gospoda Petra Kozine, dalje v izložbah Zveze za tujski promet ter v francoskem paviljonu, kjer jo je pozdravil zastopnik francoskih tvrdk gospod Malhap. Gospa Pašićeva je s svojim izredno ljubeznivim nastopom takoj pridobila srca vseh, ki so imeli čast seznaniti se z njo. Občinstvo je visoke goste, kjerkoli jih je spoznalo, simpatično pozdravljalo.

— **Jugoslovenska delegacija v Pragi.** Naša delegacija na mednarodnem policijskem kongresu, ki se je vršil te dni na Dunaju, je po končanem zborovanju posetila Prago, kjer so ji češkoslovaški stanovski kolegi priredili v nedeljo zvečer v hotelu de Sale svečan banket. Navzoči so bili med drugimi: sekcijski šef Lazarević s soprogo, zagrebški policijski ravnatelj dr. Urbani s soprogo, vladni svetnik dr. Šporn iz Ljubljane, od zunanjega ministrstva ČSR minister dr. Girsa, vladni svetnik dr. Novak, gen. konzul Lejhanec, konzul dr. Vodvarka in tajnika Wendl in Bazovsky; od notranjega ministrstva sekcijski šef dr. Novak, min. svetnik dr. Polak in tajnik dr. Černecky, od policijskega ravnateljstva predsednik dr. Bienert in min. svetnik Šlechta, dr. Sklenička in Knotek.

— **Za spomenik ruskim žrtvam ob Triglavskem jezeru** je daroval g. profesor F. J. v Ljubljani znesek 100 Din, za kar se mu odbor iskreno zahvaljuje. Izdatki so za nekaj sto kron prekoračili proračunjene stroške, zato prosimo vse one, ki jim je pri srcu dobra stvar, za nadaljne blagohotne prispevke.

— **Iz rudarske službe.** Ministrstvo za šume in rudnike je imenovalo administrativnega oficijala Ivana Češmigo pri okrožnem rudarskem uradu v Celju za administrativnega kontrolorja v IX. čin. razr. in kancelista Josipa Jurčiča pri rudarskem glavarstvu v Ljubljani za pisarniškega oficijala v X. čin. razredu.

— **Srebrna poroka.** V ponedeljek sta slavila srebrno poroko g. Anton in Maša Grom. Slavljenka je v Trstu in v Primorju sploh znana kot vrla narodna delavka že izza predvojne dobe. Svoje narodne delavnosti pa ni opustila v Ljubljani, kjer sedaj biva, marveč jo nadaljuje z vso vnemo in požrtvovalnostjo. Jubilantoma iskreno čestitamo, želeč jima še mnogo let!

— **Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada** radi poprav in snaženja uradnih prostorov v dnevih 13., 14. in 15. septembra ne uraduje.

— **Spominska plošča na Grintavcu.** V nedeljo, dne 9. t. m. je bila vzidana v steno, raz katero je v novembru 1922 padel avskultant Joža Turk, sin znane ljubljanske rodbine Turkove, in se pri tem smrtno ponesrečil, plošča, posvečena spominu pokojnika od žalujoče rodbine in prijateljev planincev. Istočasno je vdelal pokojnikov ožji turistovski klub »Dren« posebno spominsko ploščo v razdalji treh korakov. Bilo je ganljivo videti, kako so pridni planinci z vnemo obdelovali živo skalo, da postavijo trajen spomenik nepozabnemu tovarišu. Mesto, kjer se plošči nahajata, se prav dobro vidi z gornje poti, ki vodi na Grintavec in sicer z onega mesta, kjer se steza približa plazu pod vzhodnimi stenami Grintavca in je oddaljeno le kakih pet minut hoda od markirane poti. Dostop je vsakomur mogoč. Interesantno je, da so »Drenovci« našli med gruščem na mestu, kjer je pokojnik obležal, njegovo do sedaj pogrešano volneno rokavico. Na plošči čitamo poleg drugih podatkov: »Brat planinec, ki hodiš todi mimo, spomni se Joža, ki je ljubezen do naših gora odtehtal z življenjem. Pošlji mu onkraj groba pozdrav, prevet z vonjem planinskih rož.

— **Štiridesetletnica mature.** Abiturijenti leta 1883 ljubljanske višje realke so imeli tu 9. tm. svoje praznovanje. Rano zjutraj tega dne so se zbrali v svoji s cvetjem okrašeni Florijanski cerkvi, kjer je opravil iz ljubeznjivosti sv. mašo g. kanonik dr. Mihael Opeka; jubilanti so v sladkih spominih zlate mladosti preživeli potem skupaj celi dan. Maturiralo jih je 13, 2 sta po končanih visokošolskih študijah umrla, ostali so sledeči: Prof. Albin Belar, dež. šolski nadzornik v p., upravitelj observatorija na Vrščeh, prof. Ing. dr. Max Fabiani, arhitekt v Gorici, Jožef Kolenec, brat pri jezuitih v Kalksburgu, Ing. Jožef Kordin, predsednik drž. železnic v p. na Dunaju, Janez Kovač, fin. rač. nadsvetnik v p., Pešata pri Ljubljani, Jožef Lisec, geometer, Lancaster Pa. U. S. A., Ing. Rudolf Machnitsch, dvorni svetnik, caposezione, Ufficio ricostruzioni, Tolmin, Mirko Malovrh, višji nadzornik v Ljubljani, Matevž Pogačnik, poštni upraviteli v Ljubljani, Karl Schlechan, inšpektor v Ljubljani, Ing. Gustav Stedry, višji inšpektor telegrafa v Trstu. V inozemstvu živeči kolegi niso bili prisotni pri slavju, pač pa so se vsi zglasili s pozdravi pismenim potom. Od nekdanjih profesorjev živi tu še g. vladni svetnik, prof. Andrej Senekovič, kateremu se je deputacija jubilantov poklonila.

— **Celjske vesti. Porota.** V ponedeljek popoldne se je pred porotniki zagovarjal mladoletni Maks Kovačič iz Št. Petra pod Sv. Gorami radi posilstva neke šestletne deklice. Bil je oproščen. V torek dopoldne se je zagovarjal radi težke telesne poškodbe rudar Ivan Železnik iz Trbovelj. Dne 10. maja je težko telesno poškodoval v Lokah Franceta Hribarja in Avgusta Strmole. Prejel je 15 mesecev težke ječe. Dopoldne istega dne se je radi hudodelstva ropa zagovarjal že radi raznih deliktov 13 krat predkaznovani Ignac Čater iz Archina pri Vojniku. V noči 26. maja je pri kapelici ob državni cesti Celje-Vojnik blizu Sp. Hudinje napadel posestnika Mihaela Jerovšek, ko se je slednji vračal s kolesom iz Celja domov proti Stranicam. Hotel mu je vzeti kolo in denar. Udaril ga je po glavi ter ga poril na tla, kjer sta se potem ruvala med seboj. Kolesa se mu ni posrečilo vzeti, pač pa je vzel listnico z 800 K ter dve beležni knjižici. Porotnikom je bilo stavljeno dvoje vprašanj, katera so potrdili. Sodni dvor je Ignaca Čateja nato obsodil na 10 let težke ječe. Obtoženec je kazen cinično sprejel ter ni kazal nobenega kesanja. — Uradna poneverba. Danes v sredo se je zagovarjala pred porotniki Ana Rath, bivša poštarica v Štorah, obtožena, da si je prisvojila kot poštarica v Štorah pri Celju radi njene javne službe njej zaupano blago v vrednosti čez 1000 in 20.000 kron, katere zneske sta vplačala Anton Naglič in Miha Jošt. Dalje je porabila tudi neke manjše zneske na škodo poštnih slug v Štorah. Obravnava proti njej se je vršila že v poletnem zasedanju, vsled zahteve zagovornika, da se zaslišijo nove priče, pa je bila preložena na sedanje zasedanje. O obsodbi bomo poročali. — Seja celjskega občinskega sveta se vrši danes v sredo zvečer ob običajni uri s poročili posamnih odsekov. — Celjsko pevsko društvo namerava sredi oktobra prirediti velik koncert. S pevskimi vajami se prične zopet 14. tm. — V savinskem vlaku je umrl te dni Novica Gjorgjević, učitelj iz Prilepa v Macedoniji. Zdravil se je radi jetike v Topolščici pri Šoštanju. Hotel se je peljati domov, pa ga je v vlaku dohitela smrt. Pokopali so ga celjskem pokopališču. — Mestni šolski svet je sklenil, da se dosedanja učilnica mestne gospodinjske šole prepusti kot učni razred deški meščanski šoli. Vsled tega se gospodinjska šola ne bo otvorila preje, dokler se ji ne zasigurajo drugi prostori. Kakor pa čujemo, so tej šoli od občine že zasigurani drugi prostori.

— **Iz Maribora.** Te dni ima priti v Maribor redukcijska komisija. Politične stranke obljubljajo delavcem, da ne bo odpuščen nobeden, kdor se pri njih organizira. Tako si upajo pomagati, da ostanejo tu razni renegati, katerih je polno tudi mat. skladišče na Koroškem kolodvoru. Opozarjamo upravo na dejstvo da so bili v kritičnih trenutkih prevrata člani zveze jugoslovenskih železničarjev oni, ki so ob štrajku nemških železničarjev največ pripomogli k osvobojenju Maribora ter so se tudi drugodi, kjer je bilo treba, izkazali za zanesljivo oporo države. Ako je reduciranje res potrebno, ima državna uprava sedaj priliko poznati tiste, ki so svojčas poznali državo. V tem oziru treba čiščenja tudi v mat. skladišču.

— **Za tlakovanje cest v Mariboru** se porabi kredit v znesku dveh milijonov, o čemur se je razpravljalo v včerajšnji seji mestnega sveta. Ponudba za tlakovanje je precej visoka, 125 dinarjev za m².

— **Smrtna kosa.** Umrla je v Ljubljani 11. t. m. ob pol 20. po dolgi in mukepolni bolezni učiteljica gdč. Ana Jug. Pogreb bo v četrtek 13. t. m. ob 14. iz mrtvašnice pri Krištosu na pokopališče k Sv. Križu. Blag ji spomin!

— **Požar na Starem trgu.** Gosp. Blaž Svetel, požarni čuvaj nam piše: Z ozirom na v št. 206 Vašega cenjenega lista objavljeno notico: »Požar na Starem trgu«, Vas prosim, da bi blagovolili priobčiti sledeče pojasnilo: »Po predpisih sme požarni čuvaj streljati še-le tedaj, ko dobi za to povelje od Gasilskega urada v mestnem domu. Opazil pa je požar pravočasno in ko bi ga ne bil, ga ne zadene nobena krivda, ker je bila gosta megla«.

— **Pojasnilo:** Poročali smo svoječasno o aretaciji trgovskega sotrudnika T., kateri je izvršil čin goljufije na škodo g. Ivana Smalca in g. Antona Tomšiča. Svoje poročilo razjasnjujemo v toliko, da g. Ivan Smalca ,trgovec v Novem mestu, ni utrpel vsled tega nikake škode.

—**Kongres inženjerjev v Splitu.** V soboto 8. t. m. je bil v Splitu otvorjen kongres jugoslovenskih inženjerjev, kateremu je prisostvovalo 120 inženjerjev iz cele države. Kongresu je predsedoval inženir g. Dimitrijević. V imenu mesta Splita sta udeležence kongresa pozdravila župan Tartaglia in g. Balić. V nedeljo so se kongresniki udeležili izleta po srednji Dalmaciji in si ogledali industrijske objekte ter starine v Solinu. V ponedeljek 10. t. m. se je kongres nadaljeval. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva železniška zveza Dalmacije z notranjostjo države ter, da se v Splitu zgradi velika centralna trgovska luka za Jugoslavijo. Zvečer se je vršil banket, nakar je bil kongres zaključen.

— **Preiskava radi umora Galoviča. Lokal Hrvatske Zajednice zapečaten.** Poročali smo že o umoru policijskega častnika Milana Galoviča prigodom manifestacije jug. nacijonalistov v Zagrebu ob priliki rojstva prestolonaslednika v Zagrebu. Na Galoviča je streljal Stjepan Režek, urednik »Hrvatskega Borca«, ki se sedaj skriva v okolici Zagreba. Policija je aretirala velipo število Hanaocev, ki so se udeležili protidemonstracij. Aretirani, pri katerih so se našle cele zaloge orožja, so izpovedali, da so nameravali napasti nacijonaliste. V lokalu Hrvatske Zajednice so si zasnovali cel načrt glede napada na minifestante. Ko so prišli nacijonalisti na Wilsonov trg, so pričeli Hanaovci vzklikati: Dol s kraljem! Živel Radić! Živela republika! Nacijonalisit niso reagirali. Galović pa je medtem aretiral Hanaovca Dugana, ki je vzkliknil »Dol s kraljem!« in ga peljal proti policiji. Ostali Hanaovci so se medtem zbrali okoli Galoviča in eden od njih ga je sunil v hrbet. Galović se je okrenil, ali v tem trenutku ga je Režek, ki je pobral s tal Duganov samokres, ustrelil v hrbet. Policija je preiskala sedaj lokal Hrvatske Zajednice in ker je ugotovila, da so se tu shajali večinoma elementi, ki so bili brez posla ter se je dnevno popivalo v prostorih nad policijsko uro in se je ob teh prilikah udrihalo proti državi, je lokal zapečatila in ga dala zastražiti.

— **Kot naslada in kot hrana je najboljša čokolada »Sana«.**

— **Vladna pomoč rodbini Milana Galovića.** Ministrstvo notranjih del je podelilo kot prvo pomoč rodbini umorjenega Milana Galovića iz Zagreba 10.000 D podpore.

— **Upokojitev letalskih podčastnikov v Novem Sadu.** Pri avijatični eskadrili v Novem Sadu je bilo upokojenih še 15 častnikov, ki so bili preje vsi častniki v avstro-ogrski armadi.

— **Razne nezgode.** Peter Burger, delavec na žagi barona Borna v Pristavi, je pri skoku na vlak padel in si zlomil desno roko. Anton Tevš, trg. poslovodja, je v bližini Gornjega grada padel z motocikla in si zlomil desno nogo.

— **Nesreča.** Na Dunajski cesti se je včeraj zaletel Ciril Lužar z motociklom v Frančiško Čop iz Koroške Bele. Pri padcu si je slednja zlomila desno nogo in je tudi dobila več poškodb.

— **Konji so se splašili.** Na velesejmu sta se včeraj splašila dva konja tvrdke Balkan in sta zdirjala po prostoru. Pri tem sta napravila več tisoč Din škode na raznih predmetih, ki sta jih povozila.

— **Požar na Črnučah.** Včeraj popoldne je nastal na Črnučah pri Ljubljani na dosedaj še nepojasnjen način požar v hiši posestnice Ivane Čižman, ki se je bliskoma razširil na celo poslopje. Ogenj je zapalil tudi blizu stoječe gospodarsko poslopje, kjer se je nahajalo mnogo sena in slame. Obe poslopji sta pogoreli do tal. Škoda je zelo velika in je samo deloma krita z zavarovalnino. Pri gašenju so pamagali poleg domačih gasilcev tudi gasilci iz Ježice in Nadgorice.

— **Ne samo ob slovesnih pojedinah, ampak v petek in svetek naj kuhajo naše gospodinje »Pekatete«.** So najcenejše ker se zelo nakuhajo.

— **Vpisovanje v tečaje živih jezikov, ki jih vodi že peto leto prof. S. Jeras, se vrši vsak dan do 22. t. m. od 5. — 6.½ zvečer v Beethovnovi ulici 7. Opozarjamo na tozadevne oglase v našem listu.**

— **Zavod za žensko domačo obrt.** Na državnem Osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 6/II. se prične vpisovanje za novo šolsko leto 1923/24 v petek, 14. septembra in v soboto 15. sept. dopoldne od 9. do 12. in od 14. do 17. ure za razne ženske tehnike. Redni pouk se prične 17. tm

— **Telesno zaprtje.** Profesor Bamberger, spisatelj učne knjige srčnih bolezni je dognal, da je grenčica »Franz-Josef« izborno učinkujoče odvajilo.

— **Higijenična česalnica za dame O. FETTCH - FRANKHEIM, Ljubljana, Kongresni trg 19.** Negovanje las. Ondulacija. Barvanje z L'Oreal Henné. El. masaža lica. Manicura. Izvršuje vsa lasna dela. kupuje izpadle in odrezane lase po najvišji dnevni ceni. Parfumerija.

— **Električna masaža lica in manicura za gospode in dame, vsa lasna dela se** strokovno izvršujejo, poseben oddelek za striženje otrok, separiran uhod za dame skozi vežo. Zaloga parfumerije, moderna higijenična brivnica Aleksander Gjud, Ljubljana, Kongresni trg 6.

TRAGEDIJA LJUBEZNI.

Včeraj zvečer se je v Novi vasi nad Vičem vrgla pod tržaški vlak, ki odhaja nekako ob 21. iz Ljubljane, 16-letna delavka Ivanka Drašler, zaposlena v tovarni Galle na Viču. Vlak ji je odtrgal desno roko in je poleg tega zadobila težke poškodbe na glavi in po životu tako, da je malo upanja, da okreva. Bila je prepeljana v ljubljansko bolnico.

Vzrok tragedije mladega dekleta je sledeči: Ivanka se je zaljubila v mladega, postavnega fanta, s katerim je imela tudi intimne odnošaje. To je prišlo v ponedeljek 10. t. m. tudi na uho njeni materi, ki je nesrečno Ivanko pretepla in ozmirjala. Dekle si je to vzelo tako k srcu, da je sklenilo izvršiti samomor, kar je kasneje tudi storilo.

Tragedija vzbuja na Viču globoko sočutje. Ivanka je bila marljiva in vseskozi neizkušena. Vrgla se je pod tovorni vlak št. 899.—. Njen ljubimec ji je pisal globokočuteče pismo, zagotavljajoč ji iskreno, srčno ljubezen.

Izpred sodišča.

LJUBLJANSKA POROTA.

Ljubljana, 12. sept.

K včerajšnji obravnavi proti Florjanu Derčarju zaradi ropa in posilstva, ki se je nadaljevala včeraj popoldne, omenimo še to-le. Obtoženi Derčar, ki se je izgovarjal na svojega pokojnega tovariša Sitarja, je dejanje popolnoma tajil. Kar se mu je pa določno dokazalo, pa sicer ni zanikal, pač pa je trdil, da je bil tako pijan, da sploh ni vedel, kaj dela in da se tudi kasneje ni mogel spominjati svojega dejanja. — Senat je stavil porotnikom 6 glavnih vprašanj in sicer glede ropa, posilstva, težke telesne poškodbe, omejitve osebne prostosti, nevarne grožnje in tatvine ter dodatno vprašanje glede pijanosti. Porotniki so vsa glavna vprašanja potrdili skoraj soglasno, soglasno pa so tudi zanikali pijanost. Derčar je bil obsojen na podlagi tega pravoreka na 12 let težke poostrene ječe, ter mora plačati Neži Vidgajevi za stroške in bolečine 1129 Din.

Danes se vrši tu dve obravnavi. Dopoldanska je bila tajna. Razpravljalo se je proti 58 letnemu Luki Podakarju, doma iz Sp. Otoka na Gorenjskem, oženjenemu posestniku v Kamniku, ki je bil že 18 krat kaznovan radi pretepa, goljufije in tatvine in je obtožen, da je zlorabil 9 letno šolarko in pastirico Jožipino Anžič. Obtoženec, ki ugotavlja, da sploh ni več zmožen, dejanje zanika in trdi, da ga je spravilo na obtožno klop le natolcevanje in sovraštvo. Senatu je predsedoval sod. svet. dr. P. Skaberne, predsed. trg. senata, votanta sta bila sod. svet. Keršič in sod. Merala. Drž. pravdnik je bil dr. Mastnak, zagovornik pa dr. Malnerič. Popoldne se vrši obravnava zaradi hudodelstva goljufije. Razprava se nadaljuje.

NAJNOVEJŠA POROČILA.

OBRAČUNAVANJE TERJATEV MED AVSTRIJO IN NAŠO DRŽAVO.

— Dunaj, 12. sept. (Izv.) Tekom meseca avgusta započeta pogajanja med jugoslov. delegacijo pod vodstvom načelnika trgovinskega ministrstva dr. Todorovića z avstrijskim trgovinskim ministrom glede izravnave in obračuna terjatev, ki so sporne med nekdanjim Warenverkehrsbureaujem in trgovci Jugoslavije so dovedla do delnega sporazuma. Sporne terjatve so večjidel mirnim potom izravnane. Važnejša sporna terjatvena vprašanja pa so predložena v razsodbo ameriškemu poslaniku na Dunaju mister Washbourneju. Te terjatve vsebujejo zelo kompliciran pravni položaj.

LIKVIDACIJA MED NASLEDSTVENIMI DRŽAVAMI.

— **Dunaj,** 12. sept. (Izv.) Po informacijah vašega dopisnika se v kratkem v Velikem Varadinu sestanejo delegacije nasledstvenih držav na končnoveljavno likvidacijo vseh terjatev in dolgov. Dnevni red obsega: 1.) Končni obračun podružnic bivše Avstro-Ogrske banke in 2.) vprašanje ukinjenja potnih dokumentov oz. vizumov.

Borzna poročila.

ZAGREBŠKA BORZA.

Dne 12. septembra. Sprejeto ob 1.30.

Padanje deviz se nadaljuje. Vzrok je še vedno pomanjkanje gotovine. Tečaji odgovarjajo curiški pariteti razun devize Trst in Pariz, ki sta pod pariteto.

Ob zaključku notirajo:

Devize: Curih 16.65—16.70, Pariz 5.225—5.27, London 420—422, Berlin 0.0001 0.0002, Dunaj 0.1295—0.1308, Praga 2.75—2.76, Trst 4.09 4.11, Newyork 92—93, Budimpešta 0.47—0.53.

Valute: dolar 91—91.75, lira 4.06.

INOZEMSKE BORZE.

— **Curih,** 12. sept. (Izv.) Beograd 6.—, Berlin 0.000007, Amsterdam 218.90, Newyork 557.20, London 25.37, Pariz 32.17, Milan 24.87, Praga 16.70, Budimpešta 0.03, Bukarešta 2.55, Sofija 5.40, Varšava 0.0022, Dunaj 0.00785, avstr. žig. krone 0.0079.

— **Trst,** 12. sept. Predborza. Beograd 24.30—24.40, Dunaj 0.0320—0.0325, Praga 67.5—67.75, Pariz 129.25—129.75, London 102.30—102.40, Newyork 22.45—22.55, Curih 404—409.

Sokolstvo.

— **Vaditeljski zbor Sokolskega društva v Ljubljani** (Narodni dom) naznanja p. t. roditeljem, da se vrši redna telovadba moške dece zopet vsak torek in petek od 5. do pol 7. popoldne in sicer ob lepem vremenu na letnem telovadišču pod »Tivolijem«, ob slabem vremenu pa v telovadnici v »Narodnem domu«.

Turistika in sport.

— **Olimpijski dan 1923** se vrši 16. septembra to je v nedeljo, kar je pomotoma v sobotni objavi izpuščeno. Po vseh mestih Jugoslavije se vrše obsežne priprave ter obeta biti letošnji Olimpijski dan prvič splošen in enoten. Upajmo, da prinese namenu tudi primerni gmotni uspeh.

— **Umetniški del matineje v dramskem** gledališču na Olimpijski dan pomenja privlačnost zase. Naši najboljši operni in dramski umetniki nastopijo ter bodo izvajali prvovrsten umetniški spored, ki ga v kratkem objavimo. Opozarjamo, da prične predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni v petek dopoldne ter naj si vsakdo preskrbi pravočasno prostor. Matineja začne ob 11. dopoldne in konča ob pol 13.

— **Jugoslovanski zimskosportski savez** skliceuje svojo glavno skupščino na nedeljo, dne 14. oktobra tl. v Ljubljani z običajnim dnevnim redom.

Društvene vesti.

— **Društvu Slov. Rdečega Križa v Ljubljani** sta zadnji čas došla še dva zneska, ki sta bila nabrana v območju dveh podružnic Rdečega križa povodom praznovanja društvenega dne Crvenega Krsta, in sicer od podružnice v Kamniku (drugič) 402 D 50 p in od podružnice v Novem mestu 1086 D 95 p. O tem povodu bodi pristop k društvu Rdečega Križa iznova najtopleje priporočen.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

IZJAVA.*)

Kot Ljubljančan sem iskal skozi dve leti stanovanje, da bi zamogel izvrševati dostojno svoj zdravniški poklic. Žrtvoval sem vse in se nisem ustrašil priti s svojo stvarjo, ki je obenem stvar mnogih in mnogih, pred javnost.

Prepričal sem se pa, da vlada v tej deželi protekcija in nered, ki kriči po energični pesti.

Dr. Rudolf S. Zalotel.

Za ta spis uredništvo ne odgovarja.

Zahtevajte povsod samo
„IDES“ antracen črnilo
katero se prodaja v korist
„Jugoslovanske Matice“

Proda se 20.000 do 40.000 komadov

železniških pragov

različnega obsega. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Bosna 9644“. 9644

NAJBOLJA poslovna veza za bankarske i trgovačke poslove i osnivanje novih preduzeća kao i podizanje fabrika u Staroj Srbiji i Makedoniji jeste:

PRIVREDNA BANKA za JUŽNU SRBIJU u SKOPLJU

Prima i zastupništva i robu u komisionu prodaju. — Daje informacije o privrednim prilikama besplatno. — Kupuje za tudj račun vunu, orahe, žita i sve ostale proizvode. 9622

VINSKA KLET

večjega obsega v LJUBLJANI, ŠIŠKI ali okolici, ter hlev za konje in prostor za prazno posodo se išče ::: za daljšo dobo V NAJEM. ::: 9700

Ponude na realitetno pisarno v Ljubljani, Poljanska cesta štev. 12.

Radi povećanja pogona **PRODAJE SE** uz povoljne uvjete polustabilni

lokomobil

jakosti 200—250 HP tvornice Assmann & Stockder, u pogonu od 1916 godine.
Stroj u pogonu može se pogledati kod „DRACH INDUSTRIJE DRVA D. D. CAPRAG.

Za elektrotehnično velepodjetje

iščemo izurjenega fakturista, ki nekoliko pozna **elektrotehnični** materijal in nekaj izšolanih **monterjev.** Naslov v upravi Slov. Naroda.

Julio Meinl
d.d.
Uvoz kave
Utemeljeno 1862

Brez posebnega obvestila

✝

Tužnim srcem naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, nečakinja in sestrična, gospodična

Ana Jug

učiteljica

dne 11. septembra ob pol osmih zvečer previdena s tolažili svete vere po dolgi in mukapolni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 13. t. m. ob dveh popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, dne 12. septembra 1923.

Ana Jug, mati in **August,** brat.

„Color“,
najboljša, neškodljiva BARVA ZA LASE.
Glavna zaloga drogerija A. KANC, Ljubljana. — Razpošilja tudi po pošti. 2922

STEZNIKE
(moderne)
po životni meri priporoča
Ana Hutter
Dunajska cesta 6-II
v hiši lekarne Piccoli.

Najboljši premog, drva in oglje
kupite najceneje pri
Družbi ILIRIJA
LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8
Telefon 220. 2243

Realitetna pisarna Arzenšek & Ko.
d. z o. z.
Celje, Kralja Petra cesta 12
ima na prodaj:
Hiše, vile, graščine, gostilne, trgovine, vsakovrstna kmetijska posestva, gozdna in veleposestva, žage, mline itd. 9181

8 čevljarskih pomočnikov
1 prirejevalca (Herrichterja) za močna dela išče m. Hrana in stanovanje v hiši. Voznina se povrne. **F. Tuček,** Sirač (Slavonija).

Francoščino in klavir
9360
poučuje učiteljica, izprašana v Parizu.
Aneta Potočnik,
Aleksandrova cesta 11, pritl. levo.

Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga **kemično snaženje** in vsakovrstno **barvanje oblek.**
Anton Boc, 9011
Ljubljana, Šelenburgova ul. 6, I. nadstr. Glince-Vič 46

Halo! Kam pa?
K „Tribuni“ v Ljubljano
Karlovška cesta št. 4
Tam je po ceni in velika izbira otroških vozičkov, dvokoles raznih modelov, najnovejših pomožnih motorčkov znamke Ewans, Orionette, Motorette, D. K. W., Omega ter vsakovrstne pneumatike. Sprejemajo se tudi vsa popravila ter poniklanje in emajliranje. 3187

Priporoča zalogo
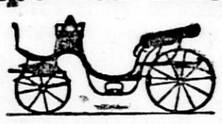
različnih voz
lastnega izdelka
Matija Terlep
Sv. Jerneja cesta 38, Sp. Šiška

PRODA SE
900 m³ tramov
v dimenzijah 3/3, 3/4, 4/4, 4/5, 5/6, 5/7, 6/7, 6/8, 7/8, 7/9, 8/9, 8/10, 9/11, 10/12. **Cena za m³ Din 418·75** franko vagon naklad. postaja Slovenija. Ponudbe resnih reflektantov pod „TRAMI“ na Aloma Company. anonč. družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 9662

Naznanilo preselitve.
Vsem cenjenim naročnikom ter slav. občinstvu se usojam naznaniti, da sem se preselil s svojo krojaško delavnico iz **Kolodvorske ulice št. 18** na
Pot v Rožno dolino 12
Usojam se prositi še nadaljne naklonjenosti.
Franc Može, krojač

Na cijelom continentu
poznato je već od mnogo godina izvrsno svagdje raširena sredstvo **za desinficiranje**
Lysoform
koje se upotrebljava za pranje ruku i aparata, zatim za svaku vrst desinficiranja, kao i za otstranjenje svakog neugodnog vonja.
Dobiva se u apoteci i drogeriji u originalnoj opremi providjen sa uputom o uporabi.
Generalno zastupstvo i depot za cijelu Jugoslaviju:
Jugopharmacija d. d.
ZAGREB, Prilaz 12.
Preprodavači dobivaju veliki popust! Tražite cijenik!

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5·—; vsaka nadaljna beseda 30 para, z davščino vred

Prodam

Motorno kolo
s priklopnim vozom proda po ugodni ceni tvrdka Kenda, Ljubljana.

Pisalni stroj
»Yost 10« naprodaj. Cena 2500 Din. — Na vpogled: Gorupova 17. 9701

Krojaški stroj,
dobro ohranjen, naprodaj. Gosposvetska cesta 13, vrata 68. 9655

Vreče!
200 rabljenih papirnatih vreč prodam po niski ceni. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 9692

Prodam modern gramofon
s ploščami in lovsko puško-amerikanko. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 9699

Naprodaj:
4 fotelji, zofa, v postelj, kvačkane jope, šivalni stroj, miza in drugo pri Mariji Jelenič, Stara pot 1/I, vrata 3. 9527

Enodružinska hiša
na Bledu s petimi sobami, kuhinjo in vrtom se ceno proda. — Izve se v Št. Vidu nad Ljubljano št. 4. 9715

Leseno skladišče,
krito z »Eternitom«, 12 m dolgo, 6 m široko, prvovrstno tesarsko delo, je ceno naprodaj. — Poizve se: Stari trg 32, v trgovini. 9707

Rabljeni pisalni stroji
najboljših znamk, dobro popravljeni, na prodaj. Ant. Rud. Legat, Maribor, Slovenska ulica 7. — Telefon 100. 9530

Prodam
veliko množino vinskih sodov in 5 močnih hramnih sodov po 40 hekto, za pivo, vino ali žganje. — Auguštin, Ljubljana, Sp. Šiška, Jernejeva cesta št. 237. 9268

Velika hiša
ob glavni cesti na periferiji Ljubljane, z gospodarskim poslopjem in lepim vrtom ter s takoj prostim stanovanjem za kupca se ugodno proda. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 9607

Pet shrambnih vinskih sodov
(Lagerfaß) cimentir., hrastovi, z železnimi obroči kovani, od 1300 do 1900 litrov, dobro ohranjeni, proda Franc Logar, gostilničar, Hrastnik pri Zidanem mostu. 9621

Hiša v Šmarjeti
št. 32, zidana in z opeko krita, tik farne cerkve, pet minut od Rimskih toplic, se proda. Prostrani lokali za trgovino, obokana klet, štiri sobe in kuhinja v pritličju. Spodaj in v podstrešju še tri sobe, vrt za zelenjavo, sadonosnik in drvarnica. Ponudbe sprejema lastnik Janez Bider, posestnik in gostilničar, Kokarje h. št. 28, p. Mozirje. 9300

Prode se vila
Vičava, Ptuj, močno zidana, s tremi sobami, podstrešno sobo, s svinjskim hlevom in pritiklinami; velika klet je cementirana. Pri vili je velik vrt. Cena ugodna. — Vprašanja na: Habjanič, Ptuj, Ormoška c. 9679

Lepo posestvo
obstoječe iz dveh hiš z električno lučjo, dobrega gospodarskega poslopja, velikega sadnega vrta, gozdov, travnika in velike njive, naprodaj radi preselitve. — Pojasnila daje lastnik Valentin Remic, vas Mošnje, p. Radovljica, Gorenjsko. 9674

Kupim

Foto-aparate
in k tem spadajoče predmete kupim. — A. Rasberger, Sodna ul. 5. 9635

Prazne vreče
kupuje vedno in plačuje najvišje cene trgovska tvrdka J. Kušlan, Kranj. 9710

Gramofonske plošče
zamenjam in kupujem. — Razbite in doigrane ne sprejmem. — A. Rasberger, Sodna ulica 5. 9414

Prvovrstne strune,
vijoline in glasbene potrebščine kupite najceneje pri Minki Modic, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1. (Trafika nasproti Jugoslovanske tiskarne.) 9709

Stanovanja

Dva dijaka
sprejmem na stanovanje in hrano. — Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 9645

Soba se odda
solidnemu in mirnemu gospodu. — Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 9713

Lepa zračna soba
se odda solidnemu gospodu. — Naslov pove uprava »Sl. Nar.«. 9697

Meblovana soba
se odda mirni osebi s hrano ali tudi brez. — Igriška ulica 6, vrata 2, levo. 9693

Iščem stanovanje
(sobo in kuhinjo). Plačam za par let naprej. — Naslov pove uprava »Sl. Naroda«. 9669

Soba
s posebnim vhodom, s pohištvom ali brez, se išče. — Ponudbe pod »Soba/9691« na upravo »Slov. Naroda«.

2000 dinarjev
dam dotičnemu, ki preskrbi mirnemu zakonskemu paru brez otrok 1 do 3 prazne sobe z uporabo kuhinje v mestu. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 9708

Iščem stanovanje
2 do 4 sob v sredini mesta ali na periferiji z zvezo tramvaja. Najemnino plačam par let naprej. — Ponudbe pod »Elektrika 9671« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Dva dijaka
se sprejmeta na stanovanje in hrano. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 9704

Mlajši dijak
se sprejme na hrano in stanovanje. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 9690

Dva dijaka
nižje gimnazije se sprejmeta na hrano in stanovanje. Električna luč. — Naslov pove uprava »Sl. Naroda«. 9539

Iščem stanovanje
2 ali 3 sob s pritiklinami v stari ali novi hiši. Dam primerno nagrado. Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 9639

Srednješolko
iz dobre rodbine sprejme na hrano in stanovanje profesorska obitelj. — Naslov pove uprava »Sl. Naroda«. 9702

1 ali 2 dijakinji
sprejmem na hrano in stanovanje v sredini mesta. Cena ugodna. — Naslov pove uprava »Sl. Naroda«. 9694

Stanovanje
1 ali 2 sob in kuhinje išče oženjen privatni uradnik z enim otrokom. — Ponudbe pod »Stan 9714« na upravo »Slov. Naroda«.

Išče se soba
z dobro hrano, event. samo soba za solidnega gospoda s 1. oktobrom. Plačam dobro. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »1. Oktober 9670«.

Službe

Kontoristinja,
vešča knjigovodstva, samostojne korespondence in vseh pisarniških del, išče službe. — Ponudbe pod »Kontor/9634« na upravo »Slov. Naroda«.

Lesni manipulant
in poslovodja, vešč tudi vseh pisarniških del, slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, išče službe. — Naslov pove uprav »Slov. Nar.«. 9681

Prodajalko,
mlajšo moč, išče trgovec z mešanim blagom v Ljubljani. Soudeležba s kapitalom ni izključena. — Le pismene ponudbe do 20. t. m. pod »Sigurnost/9660« na upravo »Sl. Naroda«.

Dobra kuharica,
samostojna, čista in poštena, stara do 35 let, z večletnimi spričevali, se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. — Več v trgovini Josip Petelinc, Sv. Petra nasip 7 (od 8. do 10. dopoldne). 9663

Praktikanta
za trgovino in pisarno, ki je letos dovršil z izvrstnim uspehom državno trgovsko šolo, sprejme v službo tvrdka M. Karlovšek in drug, Celje-Lava. — Prosto stanovanje in hrana v hiši, plača po sposobnosti. Prošnje, opremljene s spričevali, je nasloviti direktno na označeno firmo. 9631

Dobre pomočnike,
slikarske in pleskarske, sprejme tvrdka F. & E. Remžgar. 9648

Izurjena šivilja
išče službe v kakšno trgovino ali salon. Nastopi tudi takoj; plača po dogovoru. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 9687

Kontoristinja,
samostojna, vešča tudi nemškega jezika, se sprejme takoj. Z znanjem francoskega jezika ima prednost. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 9705

Izvežban inštruktor,
absolviran akademik, z izvrstnim znanjem srbohrvaščine, nemščine, francoščine in italijanščine, išče inštrukcij za vse predmete. — Ponudbe pod »Inštruktor/9428« na upravo »Slov. Naroda«.

Zobozdravniška asistentka
s prakso, perfektnim znanjem slovenskega in nemškega, deloma francoskega, italijanskega in hrvatskega jezika, išče mesta asistentke, sprejemne dame ali kaj sličnega, ev. tudi izven Slovenije. — Ponudbe pod »Asistentka/9696« na upravo »Sl. Naroda«.

Poslovodjo,
izurjenega v trgovskih poslih, s primerno kavcijo za Ljubljano in prodajalko za na deželo sprejme Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo. Plača po dogovoru; nastop takoj ali 25. oktobra. — Pismene ponudbe s spričevali je vložiti do 20. septembra t. l. Osebna zglasitev vsak dan med 4. in 6. uro v pisarni, Gosposvetska cesta št. 2, Ljubljana. — Načelstvo.

Posojila

Posodim 1,000.000 kron
na intabulacijo ali drugo garancijo. — Pismene ponudbe z navedbo odstotkov in oblike garancije je poslati od »Obresti/9684« na upravo »Sl. Naroda«.

Amerikanci pozor!
Kdo posodi dobro situiranemu trgovcu na sigurno mesto, na prvo vknjižbo posestva 150.000 Din proti visokim obrestim. Sprejme se tudi brez soudeležbe družabnik ali da dam posojitelju krasno stanovanje. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Varno naloženo/9680«.

Kmetijstvo

Tomaževa žlindra,
zajamčena, visokoodstotna, se dobi po najnižjih cenah pri Kmetijskem trgovskem društvu D. Bolonić & Comp., Trst, Raffineria 7/I. — Naročite, in prepričali se boste. 9052

Rodovitna njiva
za obdelavo ovsa in žita, event. tudi več malih njiv za poljske pridelke, se odda v najem. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 9686

Dopisovanje

Poštno ležeče 14
ne morem pisati, ker pri pošti ne sprejmejo brez naslova. — Povejte mi pod »Bizjak« kaj naj storim. 9712

Razno

Obleko,
lepo narejeno, računa za delo samo 200 Din krojač L. Boštele, Ljubljana, Dalmatinova ul. 3. 9695

Novi vinski sodi
(bačve) v vseh velikostih se dobe in popravljajo pri Fran Repiču, Ljubljana, Trnovo. 9110

Mizarska dela
in parketirane pode izdelujem solidno in po najnižjih cenah. Se priporočam slavnemu občinstvu Franjo Žganjar, Stožice pri Ljubljani (baraka) 9041

Telovadni zavod,
v katerem se goji masaža in telovadba za okrepitev in razvoj telesa ter da se prepreči skrivljenje hrbtenice. Zavod se nahaja v Stritarjevi ulici št. 7/I, zadnji trakt. 9404

Zgubil se je lovski pes (brak)
čokoladno-bele barve s pasjo znamko štev. 677 Mestne občine ljubljanske. — Odda naj se ga proti nagradi, Poljanska cesta 27/I. 9703

Manufaktura Krisper.
Pridelovanje vate. Ljubljana, Rožna ulica št. 19. — Prideluje in ima v zalogi vse vrste pamučne vate. Za odeje, krznarstvo, bandažiste in konfekcijonarje. 9228

V najem oddam
štiri koncesije ali pa pristopim kot družabnik h kakemu mehaničnemu ali podjetju za elektrotehnične predmete. — Ponudbe pod »Družabnik 9594« na upravo »Slov. Naroda«.

Zastopniki
za nabavo drv, oglja, medu, krompirja, sena, semen, otrobov itd., in za prodajo semen, umetnih gnojil, južnega sadja itd., se iščejo proti 3% provizije. Obrniti se pismeno ali ustmeno na Kmetijsko trgovsko društvo D. Bolonić & Comp., Trst, Raffineria 7/I. 9051

Tečaji živih jezikov
(slovenščina, srbohrvaščina, francoščina, angleščina, italijanščina, nemščina). Privatne ure in pouk v skupinah po direktni (Berlitzovi) metodi. Vpisovanje vsak dan do 22. t. m. od 5. do 6½ zvečer v Beethovnovi ulici št. 7 (zgradba Čekovnega urada), pritličje, levo. S. Jeras, prof. 9666

Največja izbira damskih svilenih klobukov in slamnikov, najnovejši modeli. Zalni klobuki vedno v salogi v modnem salonu

Ida Škof-Wanek naslednice

Ljubljana, Pod Trančo št. 2, poleg železnega mosta.

Predelavanje in preoblikovanje slamnikov ter klobukov.

Točna postrežba! Priznano solidne cene!

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.